

STARP VĒRTĪBĀM UN ĒRTĪBĀM

VI LATVIJAS STĀSTNIEKU KONFERENCE

KONFERENCES IESKANDINĀŠANAS STĀSTU VAKARS

2021. GADA 8. DECEMBRĪ, PLKST. 18.00

LATVIJAS STĀSTNIEKU ASOCIĀCIJAS FACEBOOK LAPĀ UN UNESCO
LNK STĀSTU BIBLIOTĒKU FACEBOOK PUBLISKAJĀ GRUPĀ

VI LATVIJAS STĀSTNIEKU KONFERENCE

2021. GADA 9. DECEMBRĪ, PLKST. 10.00- 15.30

PLATFORMĀ ZOOM AR IEPRIEKŠĒJU REĢISTRĀCIJU

VI Latvijas stāstnieku konference pievērsīsies vērtībām, to pārmantošanas un apliecināšanas aktualitātēm, labas, pilnvērtīgas un ērtas dzīves priekšstatiem, īpaši pievērsoties ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos noteiktajam – veicināt labklājību, miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai.

Tieši labklājības daudzšķautņainās dimensijas īpaši izceļ vērtību un ērtību saspēli mūsu ikdienā, svētkos, savstarpējā saziņā. Labklājība stiprina stāstniecības tradīciju lomu vietējo kopienu attīstībā, jo sevišķi pievērsoties tādām vērtībām kā kultūrtelpas, kuru nozīme tiek apzināta, izcelta un tālāk nodota, stāstot stāstus no atšķirīgiem skatu punktiem.

Dažādie redzējumi un stāsti veido kopīgu platformu diskusijai par vērtību nozīmi cilvēka dzīvē, par vērtību vēsturiskajām formām un ērtām to iedzīvināšanas iespējām 21. gadsimta tehnoloģiju un virtuālo komunikāciju vidē. Diskutēsim par darīšanu un ilgtspēju kā vērtībām, par stāstnieka vietu kultūrtelpas vērtību un ērtību apzināšanā un labās prakses piemēriem dažādās Latvijas kultūrvietās.

VI Latvijas stāstnieku konferencē ar lasījumu "Brīvības vērtība teorijā un ikdienā" uzstāsies filosofe Dr. phil. Skaidrīte Lasmane, un par vērtību pārmantošanu Latgales kultūrtelpā stāstīs Dr. philol. Angelika Juško-Štekele. Iepazīsim arī Stāstnieku centra Teiku Zeme direktores, zviedru stāstnieces Tīnas Vinteres (*Tine Winther*) pieredzi kā apvienot stāstu un mūziku vienotā priekšnesumā. Pieredzējušas Latvijas stāstnieces dalīsies ar labās prakses piemēriem, kā iedzīvināt stāstus Latvijas kultūrtelpā un caur tiem sajūst padoma vērtību un sava darāmā ērtību, ņemot vērā padoma viedumu un lietderību.

Konferences laikā visi aicināti kopīgi rast atbildes uz šādiem jautājumiem:

- Kā rodas priekšstati par cilvēku pasaulei būtiskām vērtībām, vai tās ir ērtas?
- Kā stāstniecība veido piederības sajūtu kopienai un kultūrtelpai, rada priekšstatus par mūsu vērtībām?
- Kā stāsti ietekmē emocionālo labsajūtu, ērtību iespēju un vērtību noteikšanu par līdzās esošo un turpmāko?
- Kāda ir stāstnieka pieredzes loma vērtību izpratnē un labu prakšu tālāk nodošanā?

Uz VI Latvijas stāstnieku konferenci aicināti:

- stāstnieki un stāstu pasākumu rīkotāji,
- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībnieki,
- pašvaldību kultūras darbinieki,
- kultūras sociologi un producenti,
- sabiedrības pētnieki, kultūras vēstnieki un NVO pārstāvji,
- Latvijas stāstnieku festivālu organizatori un iesaistītie partneri,
- folkloras kopu vadītāji un skolotāji,
- kā arī ikviens, kurš ieinteresēts stāstnieku aktivitātēs, stāstniecības tradīciju attīstībā.

Lūdzam reģistrēties šeit: <http://ej.uz/Stastnieki2021>. Zoom saite reģistrētiem dalībniekiem tiks izsūtīta 6. un 9. decembrī no rīta.

Lai ieskandinātu konferenci, iepriekšējā vakarā, 8. decembrī plkst. 18.00 aicinām tiešsaistē pievienoties stāstu vakaram un brīvajam mikrofonam "Lai bij' dzīve, kam bij' dzīve", kura saturu un stāstniekus izvēlēsies dalībnieki, reģistrējoties konferencē. Uzklausīsim arī kādu pavisam īpašu stāstu par Rēzeknes rozi. Pievienojies Facebook pasākumam jau tagad: <http://ej.uz/StastuVakars2021>

VI Latvijas stāstnieku konferenci organizē UNESCO Latvijas Nacionālā komisija un Latvijas stāstnieku asociācija, sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtu. Konferences norisi finansāli atbalsta Kultūras ministrija.

PROGRAMMA

Konferences ieskandināšanas stāstu vakars

Trešdien, 2021. gada 8. decembrī, plkst. 18.00

Tiešsaistē Latvijas stāstnieku asociācijas Facebook lapā un UNESCO LNK Stāstu bibliotēku Facebook publiskajā grupā

- 18.00 LAI BIJ' DZĪVE, KAM BIJ' DZĪVE...**
Lai ieskandinātu konferenci, aicinām pievienoties stāstu vakaram, kura saturu mēs veidojam kopā, reģistrācijas anketā prioritārā secībā norādot piecus stāstniekus, kurus vēlamies dzirdēt.
- 20:30 Stāsts par Rēzeknes rozi.**
Video prezentācija un saruna ar Sandru Stari, folkloras kopas "Vīteri" vadītāju.
- 21.10 Brīvais mikrofons.**

VI LATVIJAS STĀSTNIEKU KONFERENCE

Ceturtdien, 2021. gada 9. decembrī, plkst. 10.00, Platformā ZOOM ar iepriekšēju reģistrāciju

- 10.00 Konferences atklāšana**
Baiba Moļņika, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre
Māra Mellēna, Latvijas stāstnieku asociācijas valdes locekle

1. daļa - DARĪŠANA KĀ VĒRTĪBA. "Darām un darām zināmu." Aina Nagobads-Ābola

- 10.10 Latvijas stāstnieku labās prakses piemēri**
- 1. Zemgales stāstnieku festivāls - 10. dzimšanas dienas atziņas.**
Aelita Ramane, Pilsrundāles bibliotēkas vadītāja
  - 2. "Omotu stuosti": atziņas un nākotnes vīzija.**
Vilhelmīne Jakimova, Latgales stāstnieku festivāla kuratore
  - 3. Vidzemes stāstnieku pieredze un attīstības perspektīvas.**
Agita Lapsa, Valmieras Integrētā bibliotēka, Vidzemes stāstnieku festivāla kuratore
  - 4. "Ziv zup" Kuldīgas, Kurzemes un Eiropas kultūrtelpu kontekstos.**
Ina Celitāne, Kurzemes stāstnieku festivāla kuratore
  - 5. Katlakalna 100 stāstu burtnīcas, "Lielā stāstu nakts" un stāstniecības tradīciju tālāk nodošana.** *Aija Vitmane, Katlakalna Tautas nama vadītāja*
- 11.00 Latvijas Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļautās jaunās vērtības un "Stāstu bibliotēku" devums nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un tālāk nodošanā.**
Gīta Lancere, Latvijas Nacionālā kultūras centra nemateriālā kultūras mantojuma eksperte
- 11.20 Diskusija - DARĪŠANA KĀ VĒRTĪBA.**

11.40 Brīvības vērtība teorijā un ikdienā.

Dr. phil. Skaidrīte Lasmane

12.15 Nu tāva padūmim da babys gudreibom: latgaliskā gerontoloģija.

Dr. philol. Angelika Juško-Štekele

12.50 Pieredzes stāsts no Teiku Zemes Zviedrijā.

Teiku Zemes (The Land of Legends) direktore Tina Vintere (Tine Winther)

Diskusija un atbildes uz jautājumiem par ārvalstu pieredzi kā apvienot stāstu un mūziku vienotā priekšnesumā.

13.10 Pārtraukums.

2. daļa - ILGTSPĒJA KĀ VĒRTĪBA

Stāsti, kas turpinās

13.40 Ievads diskusijā. Stāstnieki starp 2022. gada izaicinājumiem un iespējām: pieredzes stāsti un turpmākie darbības virzieni. *Māra Mellēna, Latvijas stāstnieku asociācijas valdes locekle*

13.50 Latvijas stāstnieku kultūrtelpu ilgtspējas stāsti

- 1. Meklējot teicēju pilsētā.** LZP projekta "Pieredze pilsētā: naratīvi, atmiņas un vietas mantojums" prakse. *Dr. philol. Gatis Ozoliņš, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētnieks, Daugavpils universitātes docents*
- 2. Jēkabpils pilsētas bibliotēkas pieredze.**
Renāte Lenša, Līga Višņevska, Jēkabpils pilsētas bibliotēka
- 3. Stāstu bibliotēkas ilgtspēja - stāsti klātienē un neklātienē.**
Ieva Kalvāne, Kalnu bibliotēkas vadītāja, Valda Freidenfelde, Kalnu bibliotēka
- 4. Stāsti bērnu bibliotēkas ilgtspējas kontekstā.**
Inguna Radziņa, Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja
- 5. Bibliotēka vietējās kopienas vajadzību un iespēju kontekstā.**
Līga Filipova, Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja

14:40 Diskusija - ILGTSPĒJA KĀ VĒRTĪBA.

15.20 Konferences noslēgums.

UNESCO Latvijas
Nacionālā komisija

LATVIJAS STĀSTNIEKU ASOCIĀCIJA
◀◀◀▶▶▶

Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

LAMI LU LITERATŪRAS,
FOLKLORAS
UN MĀKSLAS
INSTITŪTS

STARP VĒRTĪBĀM UN ĒRTĪBĀM

VI LATVIJAS STĀSTNIEKU KONFERENCE

KONFERENCES IESKANDINĀŠANAS STĀSTU VAKARS

2021. GADA 8. DECEMBRĪ, PLKST. 18.00

LATVIJAS STĀSTNIEKU ASOCIĀCIJAS FACEBOOK LAPĀ UN UNESCO
LNK STĀSTU BIBLIOTĒKU FACEBOOK PUBLISKAJĀ GRUPĀ

VI LATVIJAS STĀSTNIEKU KONFERENCE

2021. GADA 9. DECEMBRĪ, PLKST. 10.00- 15.30

PLATFORMĀ ZOOM AR IEPRIEKŠĒJU REĢISTRĀCIJU

STARP VĒRTĪBĀM UN ĒRTĪBĀM

Turpinot tēmu par vietu, lietu un cilvēku stāstiem, identitātes veidošanos, piederības sajūtas stiprināšanu, savstarpējām attiecībām un sadarbību kopienas ietvaros un ārpus tās, VI Latvijas stāstnieku konference pievēršas vērtībām, to pārmantošanas un apliecināšanas aktualitātēm, labas un pilnvērtīgas dzīves priekšstatiem, īpaši pievēršoties ANO formulētajiem ilgtermiņīgās attīstības mērķiem un labklājībai. Tieši labklājības daudzšķautņainās dimensijas īpaši izceļ vērtību un ērtību saspēli mūsu ikdienā, svētkos, savstarpējā saziņā un sadarbībā.

Tie ir stāsti par ideāliem un reālās dzīves norisēm, vērtību mēru un tā pārmaiņām paaudžu secīgā nomaiņā, savstarpēju sadarbību, ietekmēšanu un ietekmēšanos, dažādu kultūrtelpu līdzāspastāvēšanu un mijiedarbību. Te iederas jautājumi par kopīgām aktivitātēm dabas un kultūrvides ilgtspējas nodrošināšanā, pamatvalodu saglabāšanā un pilnveidošanā, tradīciju kopšanā un mantojuma iedzīvināšanā. Tēmas aktualitāti vairo UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas 30 dzimšanas dienas svinības, kas liek pievērsties ilgtermiņīgās attīstības mērķiem un mūsu vēlmēm un iecerēm līdzdarboties šo mērķu īstenošanā.

Stāstu stāstīšana allaž bijusi kā saistviela, kas līdz mūsdienām palīdzējusi saglabāt valodu, zināšanas, amatniecības prasmes, paražas, svētku svinēšanas un citas tradīcijas. Stāstīšana ikdienā visbiežāk artikulē aktualitāti, tās saules un ēnas puses, ļaujot gan sapnīm materializēties, gan negācijām aizskaloties ironijas un smieklu šaltīs. Un katrā stāstā ir vēsts un netieša mācība, kas aicina pilnveidoties un kopt savu kultūrtelpu.

Latvijā jau vairāk nekā 20 gadus stāstniecība funkcionē kā nozīmīga kopienu tradīciju pārmantošanas veicinātāja, paaudžu sadarbības un zināšanu pārneses nodrošinātāja. Stāstniecība ir demokrātisks saziņas veids, kas paver iespēju pievērsties tradicionālajai kultūrai un nemateriālā kultūras mantojuma apgūšanai cilvēkiem ar visdažādākajām pieredzēm un prasmēm, arī tiem, kam šķiet, ka ikdienā nav itin nevienas mantotas tradīcijas, un paver katram iesaistītajam jaunu radošas pašizpausmes lauku mūsdienu sarežģītās realitātes nosaukšanai un savas attieksmes izteikšanai.

Latvijā ik gadu tiek rīkoti dažādi konkursi, projekti un iniciatīvas, stāstu vakari un festivāli, lai nemitīgi atgādinātu sabiedrībai, ka stāstniecībai, kas tiek praktizēta ikdienā, darbā un sadzīvē, ir īpaša vērtība Latvijas kultūrtelpas bagātināšanā un kopienas veidošanā.

Māra Mellēna